



BOODSCHAP VAN DE HEILIGE VADER FRANCISCUS VOOR WERELDMISSIEDAG 2019

Gedoopt en gezonden: de Kerk van Christus en haar zending in de wereld

Geliefde broeders en zusters,

Voor de maand oktober 2019 heb ik aan heel de Kerk gevraagd in het bijzonder aandacht te besteden aan het missionaire karakter van de Kerk om de honderdste verjaardag te vieren van het promulgeren van de apostolische brief *Maximum illud* van paus Benedictus XV (30 november 1919). De profetische vooruitziende blik van zijn apostolisch voorstel heeft voor mij bevestigd hoe belangrijk het ook vandaag nog is de missionaire inzet van de Kerk te vernieuwen, in evangelische zin haar zending, om het heil van de gestorven Jezus Christus te verkondigen en in de wereld te brengen, opnieuw nader te omschrijven.

De titel van onderhavige boodschap is hetzelfde als het thema van de missiemaand oktober: *Gedoopt en gezonden: de Kerk van Christus en haar zending in de wereld*. Het vieren van deze maand zal ons op de eerste plaats helpen de missionaire zin van onze aansluiting in geloof bij Jezus Christus opnieuw te vinden, een geloof dat wij om niet als geschenk bij het doopsel hebben ontvangen. Ons toebehoren als kinderen aan God is nooit een individuele, maar altijd een kerkelijke daad: uit de gemeenschap met God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest wordt een nieuw leven geboren samen met zoveel andere broeders en zusters. En dit goddelijk leven is niet een product dat verkocht moet worden - wij doen niet aan proselitisme -, maar een rijkdom die geschonken, meegedeeld, verkondigd moet worden: dat is de zin van zending. Om niet hebben wij deze gave ontvangen en om niet delen wij haar samen (vgl. Mat. 10, 8) zonder iemand uit te sluiten. God wil dat alle mensen gered worden door tot de kennis van de waarheid te komen en de ervaring van zijn barmhartigheid dankzij de Kerk, het universele sacrament van het heil (vgl. 1 Tim. 2, 4; Tweede Vaticaans Oecumenisch Concilie, dogm. const. *Lumen gentium*, 48).

De Kerk heeft een zending in de wereld: het geloof in Jezus Christus schenkt ons de juiste dimensie van alle dingen door ons de wereld te doen zien met de ogen en het hart van God; de hoop stelt ons open voor de horizonen van het goddelijk leven, waaraan wij werkelijk deelhebben; de liefde die wij bij voorbaat genieten in de sacramenten en de broederlijke liefde, drijft ons naar de uiteinden der aarde (vgl. Mi. 5, 3; Mat. 28, 19; Hand. 1, 8; Rom. 10, 18). Een Kerk die erop uitgaat naar de uiterste grenzen, vraagt om een voortdurende en permanente missionaire bekering. Hoeveel heiligen, hoeveel vrouwen en mannen van geloof getuigen ervan, tonen ons

dat deze onbegrensde opening, dit barmhartig erop uit trekken mogelijk en uitvoerbaar is, gedreven door de liefde en haar intrinsieke logica van gave, offer en belangeloosheid. (vgl. 2 Kor. 5, 14-21)! Laat wie God verkondigt, een man Gods zijn (vgl. apost. Brief *Maximum illud*).

Het is een gebod dat ons direct aangaat: ik ben altijd een zending; jij bent altijd een zending; iedere gedoopte vrouw en man, is een zending. Wie liefheeft, komt in beweging, wordt buiten zichzelf gedreven, wordt aangetrokken en trekt aan, geeft zich aan de ander en knoopt relaties aan die leven voortbrengen. Niemand is nutteloos en onbetekenend voor de liefde van God. Ieder van ons is een zending in de wereld, omdat hij de vrucht is van Gods liefde. Ook al zouden mijn vader en moeder de liefde met leugen, haat en ontrouw verraden, God onttrekt zich nooit aan de gave van het leven door ieder kind van Hem van eeuwigheid af te bestemmen voor zijn goddelijk en eeuwig leven (vgl. Ef. 3-6).

Dit leven wordt ons meegedeeld in het doopsel, dat ons het geloof in Jezus Christus, overwinnaar van zonde en dood, geeft, ons herboren doet worden naar het beeld en de gelijkenis van God en ons invoegt in het lichaam van Christus, dat de Kerk is. In deze zin is het doopsel derhalve werkelijk noodzakelijk voor het heil, omdat het ons garandeert dat wij altijd en overal zonen en dochters zijn, nooit wezen, vreemdelingen of slaven in het huis van de Vader. Wat in een christen sacramentele werkelijkheid is - waarvan de vervulling de eucharistie is -, blijft roeping en bestemming voor iedere man en vrouw in afwachting van bekering en heil. Het doopsel is immers een verwezenlijkte belofte van de goddelijke gave die de mens zoon in de Zoon maakt. Wij zijn kinderen van onze natuurlijke ouders, maar in het doopsel wordt ons het oorspronkelijke vaderschap en het ware moederschap geschonken: wie de Kerk niet als moeder heeft, kan God niet als vader hebben (vgl. de heilige Cyprianus, *De eenheid van de Kerk*, 4).

Zo wortelt in het vaderschap van God en het moederschap van de Kerk onze zending, omdat de zending die door Jezus in het gebod van Pasen tot uitdrukking wordt gebracht, inherent is aan het doopsel: zoals de Vader mij gezonden heeft, zo zend ook Ik u, vervuld van de Heilige Geest tot verzoening van de wereld (vgl. Joh. 20, 19-23; Mat. 28, 16-20). Deze komt een christen toe, opdat het niemand ontbreekt aan de verkondiging van zijn roeping tot aangenomen kind, de zekerheid van zijn persoonlijke waardigheid en de intrinsieke waarde van ieder menselijk leven vanaf de conceptie tot aan de natuurlijke dood. Wanneer het zich verbreidende secularisme het actieve vaderschap van God in onze geschiedenis concreet en cultureel afwijst, verhindert het iedere authentieke universele broederschap, die tot uitdrukking komt in het wederzijds respect voor ieders leven. Zonder de God van Jezus Christus wordt ieder verschil gereduceerd tot een helse dreiging die ieder broederlijk opnemen en iedere vruchtbare eenheid van het menselijk geslacht onmogelijk maakt.

De universele bestemming van het heil, aangeboden door God in Jezus Christus, bracht Benedictus XV ertoe te eisen om iedere nationalistische en ethnocentrische begrenzing, iedere vermenging van de verkondiging van het evangelie met koloniale machten, hun economische en militaire belangen te overwinnen. In zijn apostolische brief *Maximum illud* herinnerde de paus eraan dat de goddelijke universaliteit van de zending van de Kerk vereist dat men buiten een exclusivistisch behoren tot het eigen vaderland en de eigen bevolkingsgroep treedt. Het openstellen van de cultuur en de

gemeenschap voor de heilzame gemeenschap van Jezus Christus vereist het overwinnen van iedere etnische en kerkelijke onrechtmatige inversie. Ook vandaag blijft de Kerk behoefte hebben aan mannen en vrouwen die krachtens hun doopsel een edelmoedig antwoord geven op de roeping te treden buiten het eigen huis, de eigen familie, het eigen vaderland, de eigen lokale Kerk. Zij worden naar de volkeren gezonden, in de wereld die nog niet door de sacramenten van Jezus Christus en zijn heilige Kerk veranderd is. Door Gods woord te verkondigen, te getuigen van het evangelie en het leven van de Geest te vieren, roepen zij op tot bekering, dopen en bieden zij het christelijk heil aan met respect voor de persoonlijke vrijheid van ieder, in dialoog met de culturen en de godsdiensten van de volken waarnaar zij worden gezonden. De *missio ad gentes*, die voor de Kerk altijd noodzakelijk is, draagt zo op een fundamentele wijze bij aan het permanente proces van de bekering van alle christenen. Het geloof in het Pasen van Jezus, de kerkelijke zending van het doopsel, het geografisch en cultureel buiten zichzelf en het eigen huis treden, de behoefte aan redding uit de zonde en de bevrijding van het persoonlijke en maatschappelijke kwaad vereisen de zending tot aan de uiterste grenzen van de aarde.

Het providentiële samenvallen met de viering van de bijzondere synode over de Kerken in Amazonië brengt mij ertoe te onderstrepen hoe de zending die ons door Jezus met de gave van zijn Geest is toevertrouwd, voor die gebieden en hun bewoners nog steeds actueel en noodzakelijk is. Een hernieuwd Pinksteren zet de deuren van de Kerk wijd open, opdat geen enkele cultuur in zichzelf blijft opgesloten en geen enkel volk wordt geïsoleerd, maar openstaat voor de universele geloofsgemeenschap. Laat niemand opgesloten blijven in zijn eigen ik, in het op zichzelf betrokken zijn van het behoren tot een eigen bevolkingsgroep en godsdienst. Het Pasen van Jezus verbreekt de enge grenzen van werelden, godsdiensten en culturen en roept hen op te groeien in het respect voor de waardigheid van man en vrouw, naar een steeds vollere bekering toe tot de Waarheid van de verrezen Heer, die het ware leven aan allen schenkt.

Mij schieten, wat dit betreft, de woorden van paus Benedictus XVI te binnen aan het begin van onze ontmoeting met de Latijns-Amerikaanse bisschoppen in Aparecida in Brazilië, woorden die ik hier wil weergeven en die ik tot de mijne wil maken: "Wat heeft het aannemen van het christelijk geloof betekend voor de landen van Latijns-Amerika en de Caraïben? Het heeft daarvoor betekend Christus leren kennen en opnemen, de onbekende God, die hun voorouders zonder het te weten in hun rijke godsdienstige tradities zochten. Christus was de Heiland naar wie zij in stilte verlangden. Het heeft ook betekend met het water van het doopsel het goddelijk leven te hebben ontvangen, dat hen aangenomen kinderen van God heeft gemaakt; bovendien de Heilige Geest te hebben ontvangen, die hun culturen is komen bevruchten door ze te zuiveren en de talrijke kiemen en zaden te ontwikkelen die het Woord in hen had gelegd, door hen zo te richten op de wegen van het evangelie. [...] Het Woord van God werd door in Jezus Christus vlees te worden, ook geschiedenis en cultuur. De utopie opnieuw de precolombiaanse culturen nieuw leven in te blazen door ze te scheiden van Christus en de universele Kerk zou geen progressie, maar regressie zijn. Het zou in werkelijkheid een achteruitgang naar een in het verleden verankerd historisch ogenblik zijn" (*Toespraak bij de inaugurele zitting*, 13 mei 2007: *Insegnamenti* III, 1 [2007], 855-856).

Wij vertrouwen aan onze moeder Maria de zending van de Kerk toe. Verenigd met haar Zoon is de Maagd vanaf de menswording in beweging gekomen, heeft zij zich geheel laten betrekken bij de zending van Jezus, een zending die aan de voet van het kruis ook haar eigen zending werd: als Moeder van de Kerk samenwerken aan het in de Geest en in geloof voortbrengen van nieuwe zonen en dochters van God.

Ik zou willen afsluiten met een kort woord over de Pauselijke Missiewerken, die reeds werden gepresenteerd in *Maximum illud* als missionair instrument. De PMW brengen hun dienst aan de kerkelijke universaliteit tot uitdrukking als een wereldwijd net dat de paus ondersteunt in zijn missionaire inzet met het gebed, de ziel van de zending, en de liefde van de over de hele wereld verspreide christenen. Hun aanbod helpt de paus bij de evangelisatie van de particuliere Kerken (Genootschap tot de Verspreiding van het Geloof), bij de vorming van de lokale geestelijkheid (Liefdewerk van de heilige Apostel Petrus), bij de opvoeding tot een missionair bewustzijn van de kinderen van heel de wereld (Genootschap van de Heilige Kindsheid) en bij de missionaire vorming van het geloof van de christenen (Pauselijke Missiebond). Bij het hernieuwen van mijn steun aan deze Werken wens ik dat de Bijzondere Missiemaand Oktober 2019 bijdraagt aan de vernieuwing van hun missionaire dienst aan mijn ambt.

Aan de mannelijke en vrouwelijke missionarissen en aan allen die op een of andere wijze krachtens hun doopsel deelnemen aan de zending van de Kerk, zend ik van harte mijn zegen.

Uit het Vaticaan, 9 juni 2019, Hoogfeest van Pinksteren

FRANCISCUS

*Vertaling: drs. H.M.G. Kretzers
Copyright: Liberia Editrice Vaticana/SRKK*